

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการวางแผน จำหน่ายผู้พิการด้านการเคลื่อนไหวของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
ชื่อนักศึกษา	พันตรีหญิง ชุติมา ป.ว. สังฆา
ชื่อปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา	2553
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพร มูลศาสตร์

การวางแผนจำหน่ายเป็นเรื่องจำเป็นที่ผู้ป่วยทุกรายควรได้รับตั้งแต่แรกรับไว้ในโรงพยาบาล โดยเฉพาะกลุ่มผู้ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ดังเช่นผู้พิการด้านการเคลื่อนไหว พยาบาลจึงต้องมีการวางแผนจำหน่ายผู้พิการเหล่านี้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การปฏิบัติกิจกรรมการวางแผนจำหน่ายผู้พิการด้านการเคลื่อนไหวของพยาบาลวิชาชีพ (2) ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการวางแผนจำหน่ายผู้พิการด้านการเคลื่อนไหวของพยาบาลวิชาชีพ (3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การได้รับการอบรม ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความรู้ และเจตคติต่อการวางแผนจำหน่ายผู้พิการด้านการเคลื่อนไหว ปัจจัยด้านองค์กร ได้แก่ นโยบายโรงพยาบาล การจัดการ สภาพการทำงาน ระบบการบันทึกรายงาน การติดต่อสื่อสาร และการมีส่วนร่วมของทิมสหสาขาวิชาชีพกับการปฏิบัติกิจกรรมตามความเป็นจริงในการวางแผนจำหน่ายผู้พิการด้านการเคลื่อนไหวของพยาบาลวิชาชีพ (4) ความสามารถในการทำนายของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายใน ปัจจัยด้านองค์กร และการมีส่วนร่วมของทิมสหสาขาวิชาชีพต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามความเป็นจริงในการวางแผนจำหน่ายผู้พิการด้านการเคลื่อนไหวของพยาบาลวิชาชีพ และ (5) ปัญหา และอุปสรรคใน

การปฏิบัติกิจกรรมตามความเป็นจริงในการวางแผนจำหน่ายผู้พิการด้านการเคลื่อนไหว กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้พิการด้านการเคลื่อนไหวในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าจำนวน 143 คน ซึ่งสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เครื่องมือเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 6 ส่วนคือ (1) ข้อมูลทั่วไป (2) การปฏิบัติกิจกรรมการวางแผนจำหน่าย (3) ความรู้ในการวางแผนจำหน่าย (4) เจตคติต่อการวางแผนจำหน่าย (5) ปัจจัยด้านองค์การ (6) การมีส่วนร่วมของทีมสหสาขาวิชาชีพ เครื่องมือมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index) ส่วนที่ 2 มีสองส่วนคือการปฏิบัติกิจกรรมตามความเป็นจริงและตามสิ่งที่คาดหวัง มีค่าเท่ากับ .93 และ .94 ส่วนที่ 3-6 เท่ากับ .84, .83, .98 และ .91 ตามลำดับ ค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคของแบบสอบถามส่วนที่ 2 มีสองส่วนคือการปฏิบัติกิจกรรมตามความเป็นจริง และตามสิ่งที่คาดหวัง มีค่าเท่ากับ .97 และ .98 ส่วนที่ 4, 5, และ 6 เท่ากับ .80, .92 และ .89 ตามลำดับ ส่วนที่ 3 มีค่าคูเคอร์รีชาร์ดสัน 20 (KR-20) เท่ากับ .70 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยาย สถิติที (t-test) สถิตินัยสัมพันธ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) และสถิติถดถอยพหุคูณ (Regression) โดยกำหนดค่านัยสำคัญที่ระดับ.05

ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลปฏิบัติกิจกรรมวางแผนจำหน่ายผู้พิการด้านการเคลื่อนไหวตามขั้นตอนของการวางแผนจำหน่ายทั้งในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งด้านการประเมินปัญหา และความต้องการ การกำหนดแผนการจำหน่าย การปฏิบัติตามแผนการจำหน่าย และการประเมินผล ยกเว้นด้านการวินิจฉัยปัญหาและความต้องการ ที่พยาบาลสามารถปฏิบัติอยู่ในระดับดี ($\bar{x}=3.22$) พบว่ามีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาการวางแผนจำหน่ายผู้พิการด้านการเคลื่อนไหวทุกขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนการประเมินผลเป็นขั้นตอนที่มีความจำเป็นมากที่สุด รองลงไปได้แก่ การปฏิบัติตามแผนการจำหน่าย การกำหนดแผนการจำหน่าย การประเมินปัญหาและความต้องการ และการวินิจฉัยปัญหาและความต้องการตามลำดับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติกิจกรรมตามความเป็นจริงในการวางแผนจำหน่ายผู้พิการด้านการเคลื่อนไหวของพยาบาลวิชาชีพคือ ปัจจัยส่วนบุคคล

ได้แก่ ระดับการศึกษา เจตคติของพยาบาลต่อการวางแผนจำหน่ายผู้พิการ นโยบาย
 โรงพยาบาล การจัดการ การติดต่อสื่อสาร โดยพบความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ
 ส่วนระบบการบันทึกรายงานมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการ
 ปฏิบัติกิจกรรมตามความเป็นจริงในการวางแผนจำหน่ายผู้พิการด้านการเคลื่อนไหว
 ปัจจัยที่สามารถทำนายการปฏิบัติกิจกรรมการวางแผนจำหน่ายผู้พิการด้านการ
 เคลื่อนไหว ได้แก่ ระบบการบันทึกรายงานและเจตคติของพยาบาล โดยสามารถ
 ร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 12.6 มีสมการทำนายดังนี้

$$\hat{y} = .251 + .468 (\text{ระบบการบันทึกรายงาน}) + .166 (\text{เจตคติของพยาบาล
 วิชาชีพ})$$

$$\hat{Z}_y = .239 (\text{ระบบการบันทึกรายงาน}) + .224 (\text{เจตคติของพยาบาลวิชาชีพ})$$

ปัญหาและอุปสรรคที่พบส่วนใหญ่ด้านการปฏิบัติกิจกรรมการวางแผน
 จำหน่ายคือ ด้านครอบครัวและผู้พิการขาดความรู้ และไม่เห็นความสำคัญของการ
 วางแผนจำหน่ายผู้พิการมากที่สุด ขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลขั้นตอนอย่าง
 ต่อเนื่อง และขาดรูปแบบการมีส่วนร่วมของทีมสหสาขาวิชาชีพที่ชัดเจนในการ
 วางแผนจำหน่ายผู้พิการด้านการเคลื่อนไหว ด้านความรู้กลุ่มตัวอย่างขาดความรู้ด้าน
 การดูแลผู้พิการจึงทำให้ไม่สามารถระบุปัญหาของผู้พิการได้อย่างครอบคลุม
 ด้านเจตคติส่วนใหญ่พบว่ายังขาดจิตสำนึกต่อบทบาทของพยาบาลในการวางแผน
 จำหน่ายผู้พิการจึงทำให้ไม่เห็นความสำคัญของการปฏิบัติกิจกรรมการวางแผนจำหน่าย
 ผู้พิการฯ ด้านองค์การพบว่า หน่วยงานมีแบบฟอร์มการบันทึกหลายแบบทำให้ไม่
 สะดวกต่อการลงบันทึก ด้านการมีส่วนร่วมของทีมสหสาขาวิชาชีพพบว่าหน่วยงาน
 ส่วนใหญ่ยังขาดความร่วมมือและไม่มีการประชุมร่วมกันจากทีมสหสาขาวิชาชีพ
 ข้อเสนอแนะในการวางแผนจำหน่ายผู้พิการฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
 โดยเน้นการปรับปรุงระบบการบันทึกรายงาน และการปลูกจิตสำนึกให้พยาบาล
 วิชาชีพมีเจตคติที่ดีต่อการวางแผนจำหน่ายผู้พิการด้านการเคลื่อนไหว